

**ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΜΕΡΟΣ Ι

Αριθμός 5033	Παρασκευή, 11 Απριλίου 2025	165
--------------	-----------------------------	-----

Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 35(I) του 2025

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 2007 ΕΩΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 2024

Προοίμιο.

ΕΠΕΙΔΗ, η Βουλή των Αντιπροσώπων τροποποίησε τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο με τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικό) (Αρ. 3) Νόμο του 2024, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας την 31^η Δεκεμβρίου 2024, με τον οποίο θεσπίστηκε το όριο των δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000) ή το ισοδύναμο σε άλλα νομίσματα στις συναλλαγές σε ρευστά διαθέσιμα έναντι αγαθών ή υπηρεσιών,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, η άμεση επιβολή ορίου συναλλαγών σε ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000) ή το ισοδύναμο σε άλλα νομίσματα θέτει σε ανταγωνιστικό μειονέκτημα το αδειοδοτημένο καζίνο που λειτουργεί στη Δημοκρατία στη βάση του περί της Λειτουργίας και του Ελέγχου Καζίνου Νόμου, σε σχέση με καζίνα που λειτουργούν εκτός της δικαιοδοσίας και του ελέγχου της Δημοκρατίας,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, η άμεση επιβολή ορίων συναλλαγών σε ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των δέκα χιλιάδων ευρώ (€10.000) ή το ισοδύναμο σε άλλα νομίσματα επιφέρει δυσανάλογα δυσμενείς συνέπειες στο αδειοδοτημένο καζίνο που λειτουργεί στη Δημοκρατία σε σχέση με άλλες υπόχρεες οντότητες ή άλλα πρόσωπα, λόγω της φύσης των εργασιών του καζίνου, οι οποίες σχετίζονται με ιδιαίτερα υψηλή χρήση μετρητών,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, το καζίνο στη Δημοκρατία λειτουργεί υπό αυστηρό ρυθμιστικό πλαίσιο εποπτείας και έχει θεσπίσει συστήματα ελέγχου και αξιολόγησης κινδύνου σε σχέση με τους πελάτες του,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, κρίνεται αναγκαίο να εξαιρεθεί το καζίνο που λειτουργεί στη Δημοκρατία από τον ως άνω περιορισμό που επιβλήθηκε με τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικό) (Αρ. 3) Νόμο του 2024,

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

188(Ι) του 2007
58(Ι) του 2010
80(Ι) του 2012
192(Ι) του 2012
101(Ι) του 2013
184(Ι) του 2014
18(Ι) του 2016
13(Ι) του 2018
158(Ι) του 2018
81(Ι) του 2019
13(Ι) του 2021
22(Ι) του 2021
61(Ι) του 2021
40(Ι) του 2022
98(Ι) του 2023
118(Ι) του 2024
141(Ι) του 2024
172(Ι) του 2024.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμους του 2007 έως (Αρ. 3) του 2024 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμοι του 2007 έως 2025.

Τροποποίηση
του άρθρου 2B
του βασικού
νόμου.

2. Το εδάφιο (2) του άρθρου 2B του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (i) Με τη διαγραφή, στο τέλος της παραγράφου (α), της λέξης «και»·
- (ii) με την αντικατάσταση, στο τέλος της παραγράφου (β), του σημείου της τελείας με το σημείο της άνω τελείας και την προσθήκη, αμέσως μετά, της λέξης «και»· και
- (iii) με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (β), της ακόλουθης νέας παραγράφου:

«(γ) πληρωμή ή συναλλαγή που πραγματοποιείται από πελάτη καζίνο ή πελάτη διευθέτησης σε καζίνο ή καζίνο θέρετρο ή εγκατάσταση δορυφορικού καζίνο σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Λειτουργίας και του Ελέγχου Καζίνο Νόμου:

124(Ι) του 2015
107(Ι) του 2020
192(Ι) του 2022.

63(Ι) του 2022.

Νοείται ότι, σε σχέση με τέτοια πληρωμή ή συναλλαγή που πραγματοποιείται από πελάτη καζίνο ή πελάτη διευθέτησης, σε περίπτωση που ο πελάτης έχει προβεί σε δήλωση ρευστών διαθέσιμων δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 5 του περί Ελέγχου Ρευστών Διαθεσίμων που Εισέρχονται στην ή Εξέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Άσκησης Ενδοενωσιακών Ελέγχων σε Ρευστά Διαθέσιμα Νόμου, αυτή προσκομίζεται στο καζίνο ή το καζίνο θέρετρο ή την εγκατάσταση δορυφορικού καζίνο.».

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 5033, 11.4.2025

Ν. 36(Ι)/2025

Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 36(Ι) του 2025

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΜΥΝΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 2002 ΕΩΣ 2024

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

117(Ι) του 2002
223(Ι) του 2002
188(Ι) του 2003
178(Ι) του 2007
23(Ι) του 2009
44(Ι) του 2009
75(Ι) του 2009
111(Ι) του 2009
40(Ι) του 2010
132(Ι) του 2010
114(Ι) του 2011
190(Ι) του 2011
72(Ι) του 2012
29(Ι) του 2013
119(Ι) του 2015
208(Ι) του 2015
209(Ι) του 2015
68(Ι) του 2016
106(Ι) του 2017
131(Ι) του 2017
98(Ι) του 2018
118(Ι) του 2018
25(Ι) του 2019
87(Ι) του 2019
155(Ι) του 2019
172(Ι) του 2019
184(Ι) του 2020
6(Ι) του 2021
32(Ι) του 2021
177(Ι) του 2021
195(Ι) του 2021
78(Ι) του 2022
198(Ι) του 2022
40(Ι) του 2023
135(Ι) του 2023
157(Ι) του 2023
158(Ι) του 2023
165(Ι) του 2024.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμους του 2002 έως 2024 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμοι του 2002 έως 2025.

Τροποποίηση
του άρθρου 2
του βασικού
νόμου.

2. Το άρθρο 2 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, του ακόλουθου νέου όρου και του ορισμού του:

«“προσιτό ενοίκιο” σημαίνει το ενοίκιο οικιστικής μονάδας που είναι κατά τριάντα τοις εκατό (30%) χαμηλότερο του μέσου αγοραίου ενοικίου, όπως υπολογίζεται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και ορίζεται στο Σχέδιο “Ανακαινίζω - Ενοικιάζω” του Υπουργείου Εσωτερικών».

Τροποποίηση
του άρθρου 3
του βασικού
νόμου.

3. Το άρθρο 3 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση, στο τέλος της δεύτερης επιφύλαξης της παραγράφου (δ) του εδαφίου (2), του σημείου της τελείας με το σημείο της άνω και κάτω τελείας και την προσθήκη, αμέσως μετά, της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

«Νοείται έτι περαιτέρω ότι, οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση ακαθάριστου ενοικίου από εκμίσθωση οικιστικής μονάδας έναντι προσπιού ενοικίου

για τη στέγαση ενοικιαστών που εμπίπτουν στα εισοδηματικά κριτήρια που καθορίζονται στο Σχέδιο “Ανακαινίζω - Ενοικιάζω” του Υπουργείου Εσωτερικών, με βάση σύμβαση ενοικίασης που βρίσκεται σε ισχύ, νοούμενου ότι οι ενοικιαστές δεν είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, συνδεδεμένα με τον εκμισθωτή πρόσωπα ή σύζυγοι ή συγγενείς μέχρι τέταρτου βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, σε ευθεία ή πλάγια γραμμή.».

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 5033, 11.4.2025

Ν. 37(Ι)/2025

Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 37(Ι) του 2025

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 2002 ΕΩΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 2024

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

118(Ι) του 2002
230(Ι) του 2002
162(Ι) του 2003
195(Ι) του 2004
92(Ι) του 2005
113(Ι) του 2006
80(Ι) του 2007
138(Ι) του 2007
32(Ι) του 2009
45(Ι) του 2009
74(Ι) του 2009
110(Ι) του 2009
41(Ι) του 2010
133(Ι) του 2010
116(Ι) του 2011
197(Ι) του 2011
102(Ι) του 2012
188(Ι) του 2012
19(Ι) του 2013
26(Ι) του 2013
27(Ι) του 2013
17(Ι) του 2014
115(Ι) του 2014
134(Ι) του 2014
170(Ι) του 2014
116(Ι) του 2015
187(Ι) του 2015
212(Ι) του 2015
110(Ι) του 2016
135(Ι) του 2016
119(Ι) του 2017
134(Ι) του 2017
165(Ι) του 2017
51(Ι) του 2018
96(Ι) του 2018
122(Ι) του 2018
139(Ι) του 2018
27(Ι) του 2019
28(Ι) του 2019
63(Ι) του 2019
151(Ι) του 2019
152(Ι) του 2019
173(Ι) του 2019
45(Ι) του 2020
58(Ι) του 2020
66(Ι) του 2020
80(Ι) του 2020
95(Ι) του 2020
151(Ι) του 2020
179(Ι) του 2020
180(Ι) του 2020
180(Ι) του 2020
31(Ι) του 2021
178(Ι) του 2021
193(Ι) του 2021

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμους του 2002 έως (Αρ. 3) του 2024 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμοι του 2002 έως 2025.

31(Ι) του 2022
 77(Ι) του 2022
 89(Ι) του 2022
 101(Ι) του 2022
 112(Ι) του 2022
 121(Ι) του 2022
 122 (Ι) του 2022
 201(Ι) του 2022
 201(Ι) του 2022
 51(Ι) του 2023
 123(Ι) του 2023
 138(Ι) του 2023
 160(Ι) του 2023
 45(Ι) του 2024
 52(Ι) του 2024
 164(Ι) του 2024.

Τροποποίηση
 του άρθρου 2
 του βασικού
 νόμου.

2. Το άρθρο 2 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, του ακόλουθου νέου όρου και του ορισμού του:

«“προσιτό ενοίκιο” σημαίνει το ενοίκιο οικιστικής μονάδας που είναι κατά τριάντα τοις εκατό (30%) χαμηλότερο του μέσου αγοραίου ενοικίου, όπως υπολογίζεται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και ορίζεται στο Σχέδιο “Ανακαινίζω - Ενοικιάζω” του Υπουργείου Εσωτερικών.».

Τροποποίηση
 του άρθρου 8
 του βασικού
 νόμου.

3. Το άρθρο 8 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (26), του ακόλουθου νέου εδαφίου:

«(27) το εισόδημα προσώπου από εκμίσθωση οικιστικής μονάδας έναντι προσιτού ενοικίου για τη στέγαση ενοικιαστών που εμπίπτουν στα εισοδηματικά κριτήρια που καθορίζονται στο Σχέδιο “Ανακαινίζω - Ενοικιάζω” του Υπουργείου Εσωτερικών, με βάση σύμβαση ενοικίασης που βρίσκεται σε ισχύ, νοουμένου ότι οι ενοικιαστές δεν είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33, συνδεδεμένα με τον εκμισθωτή πρόσωπα ή σύζυγοι ή συγγενείς μέχρι τέταρτου βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, σε ευθεία ή πλάγια γραμμή.».

Τροποποίηση
 του άρθρου 10
 του βασικού
 νόμου.

4. Το άρθρο 10 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη στο εδάφιο (2), αμέσως μετά την έκτη επιφύλαξη, της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

«Νοείται έτι έτι έτι έτι έτι περαιτέρω ότι-

- (α) ανεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (27) του άρθρου 8 και τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος άρθρου, παραχωρούνται οι κεφαλαιουχικές εκπτώσεις έναντι άλλων εισοδημάτων για τη μείωση της αξίας και φθοράς που υφίσταται το κτίριο, τα μηχανήματα και οι εγκαταστάσεις της οικιστικής μονάδας, κατά τα φορολογικά έτη που η οικιστική μονάδα εκμισθώνεται έναντι προσιτού ενοικίου για τη στέγαση ενοικιαστών που εμπίπτουν στα εισοδηματικά κριτήρια που καθορίζονται στο Σχέδιο “Ανακαινίζω - Ενοικιάζω” του Υπουργείου Εσωτερικών, με βάση σύμβαση ενοικίασης που βρίσκεται σε ισχύ, νοουμένου ότι οι ενοικιαστές δεν είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33, συνδεδεμένα με τον εκμισθωτή πρόσωπα ή σύζυγοι ή συγγενείς αυτού μέχρι τέταρτου βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, σε ευθεία ή πλάγια γραμμή·
- (β) ανεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (27) του άρθρου 8 και τηρουμένης της πρώτης επιφύλαξης, για κεφαλαιουχικές δαπάνες που διενεργούνται σε κτίριο οικιστικής μονάδας, οι οποίες πραγματοποιούνται κατά τα φορολογικά έτη 2024, 2025, 2026 και 2027, παραχωρείται το δικαίωμα διεκδίκησης έκπτωσης ποσοστού ύψους πέντε τοις εκατό (5%) έναντι άλλων εισοδημάτων κατά τα φορολογικά έτη που η οικιστική μονάδα εκμισθώνεται έναντι προσιτού ενοικίου για τη στέγαση ενοικιαστών που εμπίπτουν στα εισοδηματικά κριτήρια που καθορίζονται στο Σχέδιο “Ανακαινίζω - Ενοικιάζω” του Υπουργείου Εσωτερικών, με βάση σύμβαση ενοικίασης που βρίσκεται σε ισχύ και εμπίπτει στο εν λόγω σχέδιο, νοουμένου ότι οι ενοικιαστές δεν είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33, συνδεδεμένα με τον

εκμισθωτή πρόσωπα ή σύζυγοι ή συγγενείς αυτού μέχρι τέταρτου βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, σε ευθεία ή πλάγια γραμμή·

- (γ) ανεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (27) του άρθρου 8 και τηρουμένης της πρώτης επιφύλαξης, για κεφαλαιουχικές δαπάνες που διενεργούνται για μηχανήματα και εγκαταστάσεις οικιστικής μονάδας, οι οποίες πραγματοποιούνται κατά τα φορολογικά έτη 2024, 2025, 2026 και 2027, παραχωρείται το δικαίωμα διεκδίκησης έκπτωσης ποσοστού ύψους δεκαπέντε τις εκατό (15%), εξαιρουμένων των στοιχείων για τα οποία παραχωρείται υψηλότερη έκπτωση με βάση τη γνωστοποίηση που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 52Α του καταργηθέντος περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου του 1961, όπως αυτή εξακολουθεί να ισχύει σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 47, έναντι άλλων εισοδημάτων κατά τα φορολογικά έτη που η οικιστική μονάδα εκμισθώνεται έναντι προσιτού ενοικίου για τη στέγαση ενοικιαστών που εμπίπτουν στα εισοδηματικά κριτήρια που καθορίζονται στο Σχέδιο “Ανακαινίζω - Ενοικιάζω” του Υπουργείου Εσωτερικών, με βάση σύμβαση ενοικίασης που βρίσκεται σε ισχύ και εμπίπτει στο εν λόγω σχέδιο, νοουμένου ότι οι ενοικιαστές δεν είναι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33, συνδεδεμένα με τον εκμισθωτή πρόσωπα ή σύζυγοι ή συγγενείς μέχρι τέταρτου βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, σε ευθεία ή πλάγια γραμμή·
- (δ) σε περίπτωση ζημιάς που έγινε εντός του φορολογικού έτους στο οποίο διεκδικήθηκαν εκπτώσεις με βάση τις παραγράφους (α), (β) και (γ), κάθε μέρος της ζημιάς μέχρι του ύψους του ποσού των εν λόγω εκπτώσεων δεν μεταφέρεται και δεν συμψηφίζεται με το εισόδημα επόμενων ετών.».

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 5033, 11.4.2025

Ν. 38(Ι)/2025

Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 38(Ι) του 2025

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 1969 ΕΩΣ 2021

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμους του 1969 έως 2021 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμοι του 1969 έως 2025.

10 του 1969
67 του 1978
53 του 1979
4 του 1985
100 του 1985
168 του 1986
65 του 1987
129 του 1987
157 του 1987
162 του 1987
179 του 1987
180 του 1987
245 του 1987
76 του 1988
107 του 1988
234 του 1988
105 του 1990
135 του 1991
151 του 1991
251 του 1991
12(Ι) του 1992
50(Ι) του 1992
78(Ι) του 1992
80(Ι) του 1992
81(Ι) του 1992
116(Ι) του 1992
40(Ι) του 1993
46(Ι) του 1993
8(Ι) του 1994
37(Ι) του 1994
26(Ι) του 1995
72(Ι) του 1995
25(Ι) του 1996
43(Ι) του 1996
110(Ι) του 1996
42(Ι) του 1997
88(Ι) του 1997
5(Ι) του 1998
23(Ι) του 1998
46(Ι) του 1998
57(Ι) του 1998
79(Ι) του 1998
12(Ι) του 1999
30(Ι) του 1999
44(Ι) του 1999
84(Ι) του 1999
157(Ι) του 1999
31(Ι) του 2000
48(Ι) του 2000
83(Ι) του 2000
131(Ι) του 2000
13(Ι) του 2001
21(Ι) του 2001
162(Ι) του 2001
163(Ι) του 2001

135(Ι) του 2002
 207(Ι) του 2002
 17(Ι) του 2003
 113(Ι) του 2003
 44(Ι) του 2004
 80(Ι) του 2004
 100(Ι) του 2006
 36(Ι) του 2007
 52(Ι) του 2007
 84(Ι) του 2008
 21(Ι) του 2010
 93(Ι) του 2010
 21(Ι) του 2011
 24(Ι) του 2011
 195(Ι) του 2011
 76(Ι) του 2012
 164(Ι) του 2012
 8(Ι) του 2014
 76(Ι) του 2014
 101(Ι) του 2015
 127(Ι) του 2015
 128(Ι) του 2015
 185(Ι) του 2015
 48(Ι) του 2016
 74(Ι) του 2016
 19(Ι) του 2017
 61(Ι) του 2017
 68(Ι) του 2018
 54(Ι) του 2019
 124(Ι) του 2019
 24(Ι) του 2021.

Τροποποίηση
 του άρθρου 63
 του βασικού
 νόμου.

2. Το άρθρο 63 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με την αντικατάσταση στο τέλος της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του σημείου της τελείας με άνω τελεία και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης νέας παραγράφου:

«(γ) εάν επιδείξει συμπεριφορά η οποία συνιστά σεξουαλική παρενόχληση ή παρενόχληση.» και

- (β) με την αντικατάσταση του εδαφίου (2) με το ακόλουθο εδάφιο:

«(2) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου-

- (α) ο όρος «καθήκοντα ή υποχρεώσεις εκπαιδευτικού λειτουργού» περιλαμβάνει οποιοδήποτε καθήκον ή υποχρέωση επιβάλλεται σε εκπαιδευτικό λειτουργό δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου Νόμου ή Κανονισμών ή διοικητικής πράξης η οποία εκδίδεται δυνάμει αυτών ή δυνάμει οποιασδήποτε εκδοθείσας διαταγής ή οδηγίας· και

- (β) οι όροι «σεξουαλική παρενόχληση» και «παρενόχληση» έχουν την έννοια που αποδίδεται σε αυτούς από τις διατάξεις του άρθρου 2 του περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμου.».

205(Ι) του 2002
 191(Ι) του 2004
 40(Ι) του 2006
 176(Ι) του 2007
 39(Ι) του 2009
 150(Ι) του 2014
 86(Ι) του 2021
 219(Ι) του 2022
 84(Ι) του 2024.

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 5033, 11.4.2025

Ν. 39(Ι)/2025

Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 39(Ι) του 2025

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ
ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 2011 ΕΩΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 2022

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

19(Ι) του 2011
128(Ι) του 2013
94(Ι) του 2014
2(Ι) του 2015
98(Ι) του 2015
110(Ι) του 2015
82(Ι) του 2016
101(Ι) του 2018
85(Ι) του 2019
91(Ι) του 2019
47(Ι) του 2020
136(Ι) του 2021
193(Ι) του 2022
194(Ι) του 2022.

Τροποποίηση
του άρθρου 18
του βασικού
νόμου.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Εθνικής Φρουράς Νόμους του 2011 έως (Αρ. 2) του 2022 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Εθνικής Φρουράς Νόμοι του 2011 έως 2025.

2. Το άρθρο 18 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με την προσθήκη στο εδάφιο (1), αμέσως μετά τη φράση «όλοι οι» (πρώτη γραμμή), της λέξης «άρρενες»·
- (β) με την αντικατάσταση στο εδάφιο (1) της φράσης «όσα πρόσωπα» (δεύτερη γραμμή), με τη φράση «όσοι άρρενες»· και
- (γ) με την προσθήκη στο εδάφιο (2), αμέσως μετά τη φράση «κατηγορία ή ονομαστικά,» (έκτη γραμμή), της λέξης «άρρενες».

Τροποποίηση
του άρθρου 27
του βασικού
νόμου.

3. Το άρθρο 27 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με την προσθήκη στον πλαγιότιπλο, πριν από τη λέξη «πολιτών», της λέξης «αρρένων»·
- (β) με την προσθήκη στο εδάφιο (1), πριν από τη λέξη «πολιτών» (πρώτη γραμμή), της λέξης «αρρένων»·
- (γ) με την προσθήκη στο εδάφιο (2), πριν από τη λέξη «πολιτών» (πέμπτη γραμμή), της λέξης «αρρένων»·
- (δ) με την προσθήκη στο εδάφιο (3), πριν από τη λέξη «πολιτών» (πρώτη γραμμή), της λέξης «αρρένων»· και
- (ε) με την προσθήκη στο εδάφιο (4), πριν από τη λέξη «πολίτης» (πρώτη γραμμή), της λέξης «άρρεν».

Τροποποίηση
του άρθρου 28
του βασικού
νόμου.

4. Το άρθρο 28 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με την προσθήκη στην παράγραφο (β) του εδαφίου (2), πριν από τη λέξη «πολιτών» (πρώτη γραμμή), της λέξης «αρρένων»· και

- (β) με την προσθήκη στο εδάφιο (4), πριν από τη λέξη «πολίτες» (πρώτη γραμμή), της λέξης «άρρενες».

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Μέρους VI(A).

5. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το Μέρος VI, του ακόλουθου νέου Μέρους VI(A):

**«ΜΕΡΟΣ VI(A)
ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ**

Διαδικασία για την εθελοντική στράτευση γυναικών.

42A. (1) Τηρουμένων των καθοριζομένων στα εδάφια (2) μέχρι (5) του παρόντος άρθρου, οι γυναίκες πολίτες της Δημοκρατίας δύνανται να εκπληρώσουν εθελοντική θητεία στη Δύναμη.

(2) Η πρόσκληση για την εθελοντική στράτευση γυναικών ενεργείται κατόπιν διατάγματος του Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού και αφού ληφθούν υπόψη οι απόψεις του Αρχηγού, το οποίο δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(3) Ο Υπουργός, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, καθορίζει τις Μονάδες και ημερομηνίες κατάταξης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια προς υλοποίηση της πρόσκλησης των γυναικών πολιτών.

(4) Εθελοντική στρατιωτική θητεία εκπληρώνεται μόνο από όσες γυναίκες κρίνονται ικανές κατηγορίας πρώτης (I/1) και δεύτερης (I/2), σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(5) Η διάρκεια της θητείας, η διαδικασία, ο τρόπος καταγραφής των γυναικών πολιτών της Δημοκρατίας για στράτευση, οι συνακόλουθες στρατολογικές μεταβολές, η επιλογή και η κατανομή τους, οι τοποθετήσεις, μεταθέσεις και αποσπάσεις, οι άδειες, ο χρόνος πραγματικής θητείας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την εθελοντική στράτευση και εκπλήρωση της θητείας τους καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού, κατόπιν εισήγησης του Αρχηγού.

Έννομα αποτελέσματα της εθελοντικής στρατιωτικής θητείας.

42B. Η εθελοντική στρατιωτική θητεία που εκπληρώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και έχει διάρκεια τουλάχιστον έξι (6) μηνών έχει, τηρουμένων των αναλογιών, τα αντίστοιχα αποτελέσματα και συνέπειες της πραγματικής θητείας και οποιαδήποτε αναφορά σε νομοθεσία της Δημοκρατίας σε «θητεία» που έχει εκπληρωθεί δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου θα ερμηνεύεται ως αναφορά και σε εθελοντική στρατιωτική θητεία δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου.».

Τροποποίηση του άρθρου 43 του βασικού νόμου.

6. Το άρθρο 43 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (2), του ακόλουθου νέου εδαφίου:

«(3) Στην εφεδρεία της Δύναμης υποχρεούνται να υπηρετούν γυναίκες που ήταν μέλη της Δύναμης για τουλάχιστον έξι (6) μήνες και δεν ανήκουν πλέον στις τάξεις της, μέχρι τη συμπλήρωση του πεντηκοστού (50^{ου}) έτους της ηλικίας τους, εκτός όσων απολύθηκαν ή τερματίστηκαν οι υπηρεσίες τους για ποινικό ή πειθαρχικό αδίκημα:

Νοείται ότι, οι γυναίκες που εκπλήρωσαν εθελοντική στρατιωτική θητεία δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 42A και οι γυναίκες που προσλαμβάνονται ως οπλίτες δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 6, δύνανται να υπηρετήσουν εφεδρική υπηρεσία εφόσον τους ζητηθεί και αποδεχθούν.».

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 5033, 11.4.2025

Ν. 40(Ι)/2025

Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 40(Ι) του 2025

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΝΟΜΟΥΣ
ΤΟΥ 2010 ΕΩΣ (ΑΡ. 4) ΤΟΥ 2024

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

59(Ι) του 2010
114(Ι) του 2010
126(Ι) του 2010
2(Ι) του 2012
37(Ι) του 2012
170(Ι) του 2012
193(Ι) του 2012
106(Ι) του 2014
194(Ι) του 2014
176(Ι) του 2015
1(Ι) του 2017
52(Ι) του 2017
115(Ι) του 2017
132(Ι) του 2018
126(Ι) του 2019
194(Ι) του 2020
88(Ι) του 2021
168(Ι) του 2021
44(Ι) του 2022
81(Ι) του 2022
150(Ι) του 2022
214(Ι) του 2022
215(Ι) του 2022
22(Ι) του 2023
23(Ι) του 2023
35(Ι) του 2023
15(Ι) του 2024
66(Ι) του 2024
127(Ι) του 2024
157(Ι) του 2024.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμους του 2010 έως (Αρ. 4) του 2024 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμοι του 2010 έως 2025.

Τροποποίηση
του άρθρου 36Α
του βασικού
νόμου.

2. Το άρθρο 36Α του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με την προσθήκη στο εδάφιο (1), αμέσως μετά τις λέξεις «συντάξιμη ηλικία» (τέταρτη και πέμπτη γραμμή), της φράσης «και πληροί τις σχετικές ασφαλιστικές προϋποθέσεις»· και
- (β) με τη διαγραφή από το εδάφιο (2) της φράσης «, νοουμένου ότι πληρούνται οι σχετικές ασφαλιστικές προϋποθέσεις» (τρίτη και τέταρτη γραμμή).

Τροποποίηση
του Τρίτου
Πίνακα
του βασικού
νόμου.

3. Ο Τρίτος Πίνακας του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το σημείο 7, του ακόλουθου νέου σημείου:

«8. Οι ασφαλιστικές προϋποθέσεις για τη χορήγηση ειδικής παροχής σε πρόσωπο με θαλασσαιμία είναι οι ακόλουθες:

- (α) Ο ασφαλισμένος να έχει συμπληρώσει πραγματική βασική ασφάλιση δέκα (10) τουλάχιστον ασφαλιστικών μονάδων και να έχουν παρέλθει πεντακόσιες είκοσι (520) εβδομάδες από την εβδομάδα έναρξης της ασφάλισής του· και
- (β) ο ολικός αριθμός των ασφαλιστικών μονάδων πραγματικής και εξομοιούμενης βασικής ασφάλισης του ασφαλισμένου να μην είναι κατώτερος του τριάντα τοις εκατόν (30%) των ετών που εμπίπτουν στη σχετική περίοδο αναφοράς.».

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 5033, 11.4.2025

Ν. 41(Ι)/2025

Ο περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 41(Ι) του 2025

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 2020 ΕΩΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 2024

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

88(Ι) του 2020
220(Ι) του 2022
8(Ι) του 2023
83(Ι) του 2024
154(Ι) του 2024.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμους του 2020 έως (Αρ. 2) του 2024 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί της Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμοι του 2020 έως 2025.

Τροποποίηση
του άρθρου 5
του βασικού
νόμου.

2. Το άρθρο 5 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση στο τέλος της παραγράφου (λβ) του εδαφίου (3), του σημείου της τελείας με το σημείο της άνω τελείας και την προσθήκη, αμέσως μετά, της ακόλουθης νέας παραγράφου:

«42(Ι) του 2025. (λγ) του περί Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας και Παρενόχλησης στο Χώρο Εργασίας Νόμου του 2025.».

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗΣ
ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρα

1. Συνοπτικός τίτλος.

ΜΕΡΟΣ Ι
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2. Ερμηνεία.
3. Σκοπός του παρόντος Νόμου.
4. Πεδίο εφαρμογής.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

5. Ενημέρωση εργαζομένων και εργοδοτών.
6. Υποχρεώσεις εργοδοτών.
7. Βλαπτικές ή εκδικητικές ενέργειες εις βάρος εργαζομένων.
8. Προστασία δεδομένων.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ
ΠΟΙΝΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

9. Βία στο χώρο εργασίας.
10. Παρενόχληση στον χώρο εργασίας.
11. Παρεμπόδιση καταγγελίας και βλαπτικές ενέργειες.
12. Ποινική ευθύνη νομικού προσώπου.

ΜΕΡΟΣ ΙV
ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

13. Καταγγελία στον Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητή
14. Διορισμός Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητών.
15. Κύριο έργο Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητών.
16. Εξουσίες Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητών.
17. Ενέργειες Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητή σε περίπτωση καταγγελίας.
18. Υποχρεώσεις Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητών.
19. Υποχρέωση για παροχή πληροφοριών.
20. Αδικήματα και ποινές για παρεμπόδιση του Αρχιεπιθεωρητή ή Επιθεωρητή κατά την άσκηση των εξουσιών τους.
21. Δικαστική προστασία και βάρος απόδειξης.
22. Εκπροσώπηση από οργανώσεις
23. Ποινική ευθύνη για ψευδείς καταγγελίες.
24. Αρμόδια Δικαστήρια και κυρώσεις.

ΜΕΡΟΣ V
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

25. Έκδοση Κανονισμών.

Ο περί Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας και Παρενόχλησης στο Χώρο Εργασίας Νόμος του 2025 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 42(I) του 2025

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Προοίμιο. ΕΠΕΙΔΗ η βία και η παρενόχληση στο χώρο της εργασίας αποτελεί παραβίαση και κατάχρηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είναι απειλή στις ίσες ευκαιρίες και είναι απαράδεκτη και ασύμβατη με την αξιοπρεπή εργασία,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα ισότητας και μη-διάκρισης σ' ένα κόσμο εργασίας απαλλαγμένο από τη βία και την παρενόχληση,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Σύμβαση Αρ.190 του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας (ILO) που αποφασίστηκε στην 108η διάσκεψή του το 2019, είναι το πρώτο διεθνές κείμενο που θέτει διεθνή πρότυπα για το χειρισμό της βίας και παρενόχλησης στο χώρο εργασίας, τονίζοντας τη σημαντική ευθύνη των μελών της Σύμβασης να προωθήσουν ένα περιβάλλον με μηδενική ανοχή στη βία και την παρενόχληση, για την αποτροπή τέτοιων συμπεριφορών και πρακτικών, και την υποχρέωση όλων των παραγόντων στο χώρο της εργασίας από το να απέχουν, να αποτρέψουν και να αντιμετωπίσουν τη βία και την παρενόχληση,

17 (III) του 2024. ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κυπριακή Δημοκρατία έχει κυρώσει τη Σύμβαση με τον περί της Σύμβασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τη Βία και την Παρενόχληση στο Χώρο Εργασίας (Σύμβαση Αρ. 190) (Κυρωτικό) Νόμο του 2024,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας έχει υιοθετήσει τη Σύσταση 206/2019 για την Βία και Παρενόχληση στην Εργασία, οι πρόνοιες της οποίας είναι συμπληρωματικές της Σύμβασης,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, η Δημοκρατία απαιτείται να λάβει μέτρα για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των διατάξεων του περί της Σύμβασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τη Βία και την Παρενόχληση στο Χώρο Εργασίας (Κυρωτικού) Νόμου του 2024 και της προαναφερόμενης Σύστασης,

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Βίας και Παρενόχλησης στο Χώρο Εργασίας Νόμος του 2025.

**ΜΕΡΟΣ Ι
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Ερμηνεία. 2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια-

«απασχόληση» σημαίνει παροχή εργασίας ή υπηρεσιών, επ' αμοιβή, βάσει ατομικής συμβάσεως ή σχέσεως εργασίας ή μαθητείας ή άλλης ατομικής συμβάσεως ή σχέσεως, διεπομένης είτε από το ιδιωτικό είτε από το δημόσιο δίκαιο, σε οποιονδήποτε τομέα ή κλάδο δραστηριότητας, ιδιωτικό ή δημόσιο, περιλαμβανομένων της Δημόσιας Υπηρεσίας, της Δικαστικής Υπηρεσίας, της Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των νομικών προσώπων ή οργανισμών δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, των Ενόπλων Δυνάμεων και των Δυνάμεων Ασφαλείας·

«αποδοχές υπερημερίας» σημαίνει μισθό ή ημερομίσθιο και οποιονδήποτε άλλο όφελος παρέχεται, άμεσα ή έμμεσα, σε χρήμα ή σε είδος, από τον εργοδότη στον εργαζόμενο, λόγω της σχέσεως εργασίας, το οποίο στερήθηκε ο εργαζόμενος λόγω παραβάσεως των διατάξεων του παρόντος Νόμου·

«απόλυση» σημαίνει-

- (α) την εκ μέρους του εργοδότη καταγγελία της σύμβασης ή της σχέσης εργασίας ή τον τερματισμό της απασχολήσεως, για οποιονδήποτε λόγο, είτε ο λόγος αυτός αφορά τον εργοδότη ή/και τον εργαζόμενο είτε είναι άσχετος προς αυτούς· και
- (β) τον εκ μέρους του εργαζομένου τερματισμό της απασχολήσεως λόγω διαγωγής του εργοδότη·

«αρμόδια αρχή» σημαίνει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

«βία» σημαίνει πράξη, παράλειψη, πρακτική ή συμπεριφορά, περιλαμβανομένων απειλών, η οποία έχει ως σκοπό ή αποτέλεσμα ή συνεπεία της οποίας δυνατό να προκληθεί στο θύμα, σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική ή οικονομική βλάβη ή ζημιά, και η οποία διενεργείται στον χώρο εργασίας και εκδηλώνεται είτε μεμονωμένα είτε κατ' επανάληψη:

Κεφ. 154. Νοείται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού «βία» περιλαμβάνει αδικήματα που προβλέπονται στον περί Ποινικού Κώδικα Νόμο και στον περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο·

3 του 1962
43 του 1963
41 του 1964
69 του 1964
70 του 1965
5 του 1967
58 του 1967
44 του 1972
92 του 1972
29 του 1973
59 του 1974
3 του 1975
13 του 1979
10 του 1981
46 του 1982
86 του 1983
186 του 1986
111 του 1989
236 του 1991
6(Ι) του 1994
3(Ι) του 1996
99(Ι) του 1996
36(Ι) του 1997
40(Ι) του 1998
45(Ι) του 1998
15(Ι) του 1999
37(Ι) του 1999
38(Ι) του 1999
129(Ι) του 1999
30(Ι) του 2000
43(Ι) του 2000
77(Ι) του 2000
162(Ι) του 2000
169(Ι) του 2000
181(Ι) του 2000
27(Ι) του 2001
12(Ι) του 2002
85(Ι) του 2002
144(Ι) του 2002
145(Ι) του 2002
25(Ι) του 2003
48(Ι) του 2003
84(Ι) του 2003
164(Ι) του 2003
124(Ι) του 2004
31(Ι) του 2005
18(Ι) του 2006
130(Ι) του 2006
126(Ι) του 2007
127(Ι) του 2007
70(Ι) του 2008
83(Ι) του 2008
64(Ι) του 2009
56(Ι) του 2011
72(Ι) του 2011
163(Ι) του 2011
167(Ι) του 2011
84(Ι) του 2012

95(Ι) του 2012
 134(Ι) του 2012
 125(Ι) του 2013
 131(Ι) του 2013
 87(Ι) του 2015
 91(Ι) του 2015
 112(Ι) του 2015
 113(Ι) του 2015
 31(Ι) του 2016
 43(Ι) του 2016
 31(Ι) του 2017
 72(Ι) του 2017
 23(Ι) του 2018
 24(Ι) του 2018
 108(Ι) του 2018
 134(Ι) του 2020
 150(Ι) του 2020
 27(Ι) του 2021
 45(Ι) του 2021
 190(Ι) του 2021
 39(Ι) του 2023
 77(Ι) του 2024
 129(Ι) του 2024
 18(Ι) του 2025
 21(Ι) του 2025.
 115(Ι) του 2021
 117(Ι) του 2022.

«βλαπτική μεταβολή των συνθηκών εργασίας» σημαίνει πράξη ή παράλειψη ή εν γένει συμπεριφορά του εργοδότη ή άλλου προσώπου, το οποίο είναι αρμόδιο ή υπεύθυνο για τον καθορισμό ή την τροποποίηση των συνθηκών απασχολήσεως, η οποία προκαλεί άμεση ή έμμεση, υλική, οικονομική ή ηθική βλάβη στον εργαζόμενο ή προσβάλλει, με οποιονδήποτε τρόπο, την προσωπικότητα ή την αξιοπρέπειά του·

Επίσημη
 Εφημερίδα της
 Ε.Ε.: L119,
 4.5.2016,
 σ.1.

«Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων» ή «ΓΚΠΔ» σημαίνει την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) για την Προστασία Δεδομένων 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27^{ης} Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)»·

119(Ι) του 2000
 212(Ι) του 2004
 172(Ι) του 2015
 78(Ι) του 2017
 95(Ι) του 2019.

«ενδοοικογενειακή βία» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο «βία» στον περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμο·

«επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση» σημαίνει κάθε μορφή εκπαίδευσης ή κατάρτισης, που αποσκοπεί στην απόκτηση τυπικού ή ουσιαστικού προσόντος ή ιδιαίτερης ικανότητας για την άσκηση επαγγέλματος, απασχόλησης ή εργασίας, ανεξάρτητα από την ηλικία και το επίπεδο κατάρτισης των εκπαιδευομένων ή καταρτιζομένων, ανεξαρτήτως του κατά πόσον το πρόγραμμα διδασκαλίας περιλαμβάνει τμήματα γενικής εκπαιδεύσεως·

«Επιθεωρητής» σημαίνει Αρχιεπιθεωρητή ή Επιθεωρητή, ο οποίος ορίζεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 14 για να ασκεί τα προβλεπόμενα στον παρόντα Νόμο καθήκοντα·

3 του 1991
 98 (Ι) του 1994
 101(Ι) του 1995
 1(Ι) του 2000
 36(Ι) του 2004
 58(Ι) του 2011
 45 (Ι) του 2014
 127(Ι) του 2022.

«Επίτροπος Διοικήσεως» σημαίνει τον εκάστοτε Επίτροπο Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρώπινων Δικαιωμάτων ο οποίος διορίζεται δυνάμει των διατάξεων του περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμου·

«εργαζόμενος» σημαίνει πρόσωπο-

(α) το οποίο εργάζεται ή μαθητεύει, με πλήρη ή μερική απασχόληση, για ορισμένο ή αόριστο, συνεχή ή μη, χρόνο, ασχέτως του τόπου ή μορφής απασχόλησης, περιλαμβανομένων των κατ' οίκον εργαζομένων και των εργαζομένων με τηλεργασία·

(β) το οποίο είναι υπό επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση·

(γ) το οποίο απασχολείται με μορφή αδήλωτης εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου·

59(Ι) του 2010
114(Ι) του 2010
126(Ι) του 2010
2(Ι) του 2012
37(Ι) του 2012
170(Ι) του 2012
193(Ι) του 2012
106(Ι) του 2014
194(Ι) του 2014
176(Ι) του 2015
1(Ι) του 2017
52(Ι) του 2017
115(Ι) του 2017
132(Ι) του 2018
126(Ι) του 2019
194(Ι) του 2020
88(Ι) του 2021
101(Ι) του 2021
168(Ι) του 2021
44(Ι) του 2022
81(Ι) του 2022
150(Ι) του 2022
214(Ι) του 2022
215(Ι) του 2022
22(Ι) του 2023
23(Ι) του 2023
35(Ι) του 2023
15(Ι) του 2024
66(Ι) του 2024
127(Ι) του 2024
157(Ι) του 2024.

(δ) η εργασιακή σχέση του οποίου δεν έχει ακόμη αρχίσει, σε περίπτωση που η παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου έχει διενεργηθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας πρόσληψης ή σε άλλο στάδιο διαπραγμάτευσης στο οποίο συμμετείχε ως υποψήφιος για εργοδότηση πριν από τη σύναψη σύμβασης ή την έναρξη της εργοδότησης·

«εργατική διαφορά» σημαίνει αστική διαφορά μεταξύ εργαζόμενου και εργοδότη ή μεταξύ εργαζόμενου και άλλου εργαζόμενου ή αναφορικά με τρίτο πρόσωπο, όπως αυτό προβλέπεται στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 4, η οποία αφορά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου και δύναται να εκδικαστεί δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 24·

«εργοδότης» σημαίνει τη Δημόσια Υπηρεσία, τη Δικαστική Υπηρεσία, τη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία, τις Ένοπλες Δυνάμεις, τις Δυνάμεις Ασφαλείας, τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, που δραστηριοποιείται σε οποιοδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα ή κλάδο δραστηριότητας το οποίο απασχολεί ή απασχολούσε εργαζόμενους, και περιλαμβάνει πρόσωπο που ασκεί την εξουσία, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες εργοδότη·

«θύμα ενδοοικογενειακής βίας» σημαίνει πρόσωπο σχετικά με το οποίο αρχίζει ή υφίσταται εν εξελίξει διαδικασία σε σχέση με αδίκημα ενδοοικογενειακής βίας, το οποίο υπέστη ζημιά, περιλαμβανομένης της σωματικής, της ψυχικής ή της συναισθηματικής βλάβης ή της οικονομικής ζημιάς που προκλήθηκε άμεσα από τέτοιο αδίκημα·

«θύμα» σημαίνει πρόσωπο·

(α) σε βάρος του οποίου διαπράχθηκε προβλεπόμενο στον παρόντα Νόμο ποινικό ή αστικό αδίκημα και για το οποίο εκδόθηκε καταδικαστική απόφαση·

(β) σε βάρος του οποίου κατ' ισχυρισμόν διαπράχθηκε προβλεπόμενο στον παρόντα Νόμο ποινικό ή αστικό αδίκημα, είτε αυτό βρίσκεται στο στάδιο της έρευνας από τον εργοδότη, ή

διερεύνησης από εξωδικαστικό μηχανισμό σύμφωνα με το Μέρος IV ή την Αστυνομία ή/και από ποινικό ανακριτή, είτε εκκρεμεί η εκδίκαση αυτού ενώπιον δικαστηρίου·

- (γ) το οποίο υπέβαλε παράπονο σε εξωδικαστικό μηχανισμό για παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

«οικονομική βλάβη» σημαίνει μείωση της αμοιβής εργαζόμενου στην οποία περιλαμβάνεται ο συνήθης βασικός ή κατώτατος μισθός ή αποδοχές και όλα τα άλλα οφέλη που λαμβάνει ο εργαζόμενος από τον εργοδότη βάσει της σχέσης εργασίας, άμεσα ή έμμεσα, σε χρήμα ή σε είδος, καθώς και την οικονομική ζημιά ή βλάβη ως απόρροια πράξης που απαγορεύεται από τον παρόντα Νόμο·

«παρενόχληση» σημαίνει ανεπιθύμητη από τον αποδέκτη της συμπεριφορά στον χώρο εργασίας, η οποία έχει σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή ή παραβίαση της αξιοπρέπειας προσώπου και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος·

«πρακτική» σημαίνει επαναλαμβανόμενη μονομερή πράξη φυσικού ή νομικού προσώπου ή οργανισμού, δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, οπουδήποτε και εάν εκδηλώνεται, που είναι σχετική με τα ρυθμιζόμενα με τον παρόντα Νόμο θέματα·

«πράξη» περιλαμβάνει και παράλειψη·

«πρόσωπο» σημαίνει φυσικό ή νομικό πρόσωπο·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων·

«σεξουαλική βλάβη» σημαίνει τις συνέπειες της άσκησης βίας και περιλαμβάνει τη βία που ασκείται με σκοπό την επίτευξη σεξουαλικής επαφής χωρίς τη συγκατάθεση του θύματος·

«χώρος εργασίας» σημαίνει το χώρο που διεξάγεται η εργασία ή το χώρο που σχετίζεται με αυτή ή που προκύπτει από την εργασία και περιλαμβάνει-

- (α) το δημόσιο και ιδιωτικό χώρο που περιβάλλει χώρος εργασίας·
- (β) χώρο στον οποίο ο εργαζόμενος πληρώνεται, ξεκουράζεται, αναπαύεται ή γευματίζει, ή χρησιμοποιεί εγκαταστάσεις υγιεινομικές, πλυσίματος και αποδυτήρια·
- (γ) χώρο στον οποίο πραγματοποιούνται περιοδείες ή ταξίδια ή στον οποίο διεξάγεται επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση, εκδηλώσεις ή κοινωνικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την εργασία·
- (δ) επικοινωνία που σχετίζεται με την εργασία, περιλαμβανομένης επικοινωνίας που ενεργοποιείται από πληροφοριακές και επικοινωνιακές τεχνολογίες·
- (ε) κατάλυμα που παρέχεται από τον εργοδότη· και
- (στ) μετακίνηση από και προς την εργασία.

Σκοπός του παρόντος Νόμου.

3.-(1) Ο παρών Νόμος αποσκοπεί στην πρόληψη και καταπολέμηση της βίας και παρενόχλησης στο χώρο εργασίας μέσω του αστικού ή/και του ποινικού δικαίου και με τη θέσπιση εξωδικαστικών διαδικασιών.

(2) Ανεξαρτήτως της γενικότητας των διατάξεων του εδαφίου (1), ο παρών Νόμος αποσκοπεί-

- (α) στην προστασία των καταγγελλόντων, των θυμάτων και των μαρτύρων από θυματοποίηση ή αντίποινα εναντίον τους·
- (β) στην προστασία του απόρρητου των εμπλεκόμενων προσώπων και της εμπιστευτικότητας, στο μέτρο του δυνατού και όπως ενδείκνυται, και στη διασφάλιση ότι δεν γίνεται κατάχρηση των απαιτήσεων για το απόρρητο· και
- (γ) στην αναγνώριση των επιπτώσεων της ενδοοικογενειακής βίας και, στο βαθμό που είναι ευλόγως εφικτό, του μετριασμού του αντικτύπου της στην εργασία.

Πεδίο εφαρμογής.

4.-(1) Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου εφαρμόζονται-

- (α) σε εργαζομένους, αναφορικά με τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την απασχόληση και συμπεριφορά τους στο χώρο εργασίας, η οποία συνιστά βία ή παρενόχληση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου·
- (β) σε εργοδότες, αναφορικά με πράξεις ή συμπεριφορές τους που είναι το αποτέλεσμα της υποβολής παραπόνου ή καταγγελίας ή απόκρουσης πράξεων βίας ή παρενόχλησης στο χώρο εργασίας·
- (γ) σε τρίτα πρόσωπα που έχουν πελατειακή ή συμβατική σχέση ή παρέχουν υπηρεσίες στον χώρο εργασίας ή στον εργοδότη ή σε μέλη του κοινού που επισκέπτονται το χώρο εργασίας ή τον εργοδότη και αναφορικά με πράξεις ή συμπεριφορές που συνιστούν βία ή παρενόχληση.

205(Ι) του 2002
191(Ι) του 2004
40(Ι) του 2006
176(Ι) του 2007
39(Ι) του 2009
150(Ι) του 2014
86(Ι) του 2021
219(Ι) του 2022
84(Ι) του 2024.

(2) Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου δεν εφαρμόζονται σε σχέση με πράξεις ή παραλείψεις που αποτελούν διάκριση λόγω φύλου σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμου.

58(Ι) του 2004
50(Ι) του 2007
86(Ι) του 2009.

(3) Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου δεν εφαρμόζονται σε σχέση με πράξεις ή παραλείψεις που αποτελούν διάκριση λόγω φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεπτοιθήσεων, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και στην Εργασία Νόμου.

ΜΕΡΟΣ II

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

Ενημέρωση
εργαζομένων και
εργοδοτών.

5.-(1) Η αρμόδια αρχή ενημερώνει τους εργαζομένους και τους εργοδότες, καθώς και τις οργανώσεις που τους εκπροσωπούν, σχετικά με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, με έντυπα και κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

(2) Οι οργανώσεις που εκπροσωπούν τους εργαζομένους ενημερώνουν τους εργαζομένους για τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και για τα μέτρα που λαμβάνονται προς εφαρμογή τους, με έγγραφες ανακοινώσεις σε οικείους πίνακες που βρίσκονται στους χώρους εργασίας ή με διανομή εντύπων ή προφορικά στους χώρους εργασίας, εκτός του χρόνου απασχολήσεως, ή με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο.

(3) Οι εργοδότες διευκολύνουν τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τους εργαζομένους να προβαίνουν στην προβλεπόμενη στο εδάφιο (2) ενημέρωση των εργαζομένων.

Υποχρεώσεις
εργοδοτών.

6.-(1) Ο εργοδότης προστατεύει τους εργαζομένους του από κάθε πράξη οποιουδήποτε προσώπου στο χώρο εργασίας, η οποία συνιστά βία ή παρενόχληση σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή από πράξεις ή συμπεριφορές που είναι αποτέλεσμα της υποβολής παραπόνου ή καταγγελίας ή απόκρουσης πράξεων βίας ή παρενόχλησης στον χώρο εργασίας.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (6), ο εργοδότης εφαρμόζει προληπτικά μέτρα για την πρόληψη και αντιμετώπιση της της βίας και παρενόχλησης στον χώρο εργασίας και καταρτίζει και υλοποιεί, σε διαβούλευση με τους εργαζομένους του και τις οργανώσεις που τους εκπροσωπούν, πολιτική για την καταπολέμηση της βίας και της παρενόχλησης στο χώρο εργασίας.

(3) Ο εργοδότης, αμέσως μόλις περιέλθει σε γνώση του περιστατικό βίας ή παρενόχλησης ή οι συνέπειές του, λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο για την παύση και μη επανάληψή του, καθώς και για την άρση των συνεπειών του προς το πρόσωπο που υπέστη βία ή παρενόχληση στο χώρο εργασίας και την αποφυγή της επαναθυματοποίησής του:

Νοείται ότι, τα μέτρα αυτά δύναται να περιλαμβάνουν τη σύσταση συμμόρφωσης, την αλλαγή θέσης, ωραρίου, τόπου ή τρόπου παροχής εργασίας σε περίπτωση που αυτό δύναται να παρέχεται.

(4) Ο εργοδότης παραλαμβάνει, διερευνά και διαχειρίζεται κάθε καταγγελία ή σχετική αναφορά επιδεικνύοντας μηδενική ανοχή στη βία και παρενόχληση στον χώρο εργασίας, με αμεροληψία, με

εμπιστευτικότητα και προστασία των προσωπικών δεδομένων του θύματος και του καταγγελλόμενου και με τρόπο που σέβεται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και δεν παρεμποδίζει την παραλαβή, τη διερεύνηση και τη διαχείριση των καταγγελιών ή αναφορών αυτών.

(5) Ο εργοδότης διαθέτει μηχανισμούς διερεύνησης καταγγελιών που είναι ασφαλείς, δίκαιοι και αποτελεσματικοί.

(6) Ο εργοδότης λαμβάνει έγκαιρα κάθε πρόσφορο μέτρο για να αποτρέψει τις αναφερόμενες στο εδάφιο (1) πράξεις εν γένει στον τομέα της αρμοδιότητάς τους:

Νοείται ότι, εργοδότης θεωρείται ότι λαμβάνει τέτοιο μέτρο, όταν εκπονεί κώδικα συμπεριφοράς κατά τα προβλεπόμενα στο εδάφιο (7) για αποτροπή των εν λόγω πράξεων και λαμβάνει επαρκή πρακτικά μέτρα για την εφαρμογή των όσων καθορίζονται στον κώδικα:

Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση που εργοδότης δεν εκπονεί κώδικα συμπεριφοράς, εάν διαπραχθούν οι προβλεπόμενες στο εδάφιο (1) πράξεις, θεωρείται συνυπεύθυνος με το πρόσωπο που διέπραξε τις πράξεις εις ολόκληρον για τις εν λόγω πράξεις.

(7) Ο εργοδότης εκπονεί κώδικα συμπεριφοράς για αποτροπή των αναφερόμενων στο εδάφιο (1) πράξεων, κατόπιν διαβούλευσης με τους εκπροσώπους των εργαζομένων του κατά τρόπο που αυτός να είναι κατανοητός από τους εργαζόμενους και μεριμνά για την εκπαίδευση των εργαζομένων του αναφορικά με τις πρόνοιες του κώδικα.

(8) Ο προβλεπόμενος στο εδάφιο (7) κώδικας περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- (α) Τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής αυτού·
- (β) τον προσδιορισμό των τιμωρητέων πράξεων βίας και παρενόχλησης στον χώρο εργασίας, κάθε ανεπιθύμητης συμπεριφοράς και άλλων συναφών συμπεριφορών·
- (γ) την περιγραφή των συμπεριφορών που συνιστούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση των τιμωρητέων πράξεων·
- (δ) την πρόβλεψη δυνατότητας υποβολής παραπόνων και καταγγελιών και τα όργανα ή/και τις αρχές στις οποίες δύνανται να υποβληθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου·
- (ε) τις σχετικές υποχρεώσεις των εργοδοτών και εργαζομένων·
- (στ) τα μέτρα και τη διαδικασία αντιμετώπισης συμπεριφορών που συνιστούν τιμωρητέες πράξεις δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου· και
- (ζ) οτιδήποτε άλλο κρίνεται αναγκαίο προκειμένου ο κώδικας να είναι αποτελεσματικός και να εκπληροί το σκοπό για τον οποίο εκπονήθηκε:

Νοείται ότι, ο κώδικας δεν απαλλάσσει τον εργοδότη από την ευθύνη του για ενημέρωση των εργαζομένων του που πηγάζει από τον παρόντα Νόμο.

(9) Ο εργοδότης ορίζει ένα (1) ή/και περισσότερους εργαζομένους του οι οποίοι τυγχάνουν εκπαίδευσης και οι οποίοι είναι αρμόδιοι για-

- (α) την τήρηση του κώδικα συμπεριφοράς και/ή τη ρύθμιση οποιωνδήποτε άλλων θεμάτων προκύπτουν από την εφαρμογή αυτού· και
- (β) την παραλαβή και τη διερεύνηση παραπόνων από εργαζόμενους για πράξεις που δύνανται να συνιστούν βία ή παρενόχληση στο χώρο εργασίας.

(10) Ο εργοδότης προωθεί κουλτούρα ενάντια στη βία και την παρενόχληση στον χώρο εργασίας κατά τρόπο οργανωμένο, συστηματικό και σε συνεργασία και διαβούλευση με τους εργαζόμενους του και/ή οργανώσεις που τους εκπροσωπούν και ειδικότερα-

- (α) λαμβάνει μέτρα για την πρόληψη, τον έλεγχο, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση της βίας και παρενόχλησης στο χώρο εργασίας, και για την παρακολούθηση τέτοιων περιστατικών ή μορφών συμπεριφοράς·
- (β) προβαίνει σε ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των εργαζομένων του, παρέχοντας τους πληροφόρηση και εκπαίδευση για τον κώδικα, για τους κινδύνους της βίας και της παρενόχλησης στο χώρο εργασίας και για τα συνδεδεμένα μέτρα πρόληψης

και προστασίας, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων και ευθυνών των εργαζομένων και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων σχετικά με την προβλεπόμενη στο εδάφιο (2) πολιτική·

- (γ) ενημερώνει τους εργαζομένους του για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, των εργαζομένων, του ίδιου του εργοδότη και των προσώπων που ασκούν το διευθυντικό δικαίωμα ή εκπροσωπούν τον εργοδότη, στο μέτρο και στον βαθμό της δικής τους ευθύνης, σε περίπτωση εκδήλωσης ή αναφοράς ή καταγγελίας τέτοιων περιστατικών, και τους ενημερώνει για τις σχετικές διαδικασίες που ακολουθούνται·

89(Ι) του 1996
158(Ι) του 2001
25(Ι) του 2002
41(Ι) του 2003
99(Ι) του 2003
33(Ι) του 2011
170(Ι) του 2015
178(Ι) του 2015
215(Ι) του 2020
165(Ι) του 2023.

- (δ) στο πλαίσιο της ετοιμασίας γραπτής εκτίμησης κινδύνου σύμφωνα με τον περί Ασφάλειας και Υγείας Νόμο και των εκδιδόμενων δυνάμει αυτού Κανονισμών, λαμβάνει υπόψη και τους κινδύνους της βίας και της παρενόχλησης·

- (ε) αναγνωρίζει τις επιπτώσεις της ενδοοικογενειακής βίας στον εργαζόμενο και, στον βαθμό που είναι λογικά εφικτό, μετριάξει τις επιπτώσεις της στο χώρο εργασίας μέσω ρυθμίσεων που σχετίζονται με την προστασία του εργαζόμενου θύματος ενδοοικογενειακής βίας και ειδικότερα μέσω ρυθμίσεων σχετικών με την παραχώρηση άδειας στον εργαζόμενο, ευέλικτες διευθετήσεις εργασίας και προσωρινή προστασία έναντι απόλυσης, ανάλογα με την περίπτωση·

Νοείται ότι, προσωρινή προστασία έναντι απόλυσης δεν δύναται να παρέχεται για λόγους άσχετους με την ενδοοικογενειακή βία και τις επιπτώσεις της.

Βλαπτικές ή
εκδικητικές
ενέργειες εις
βάρος
εργαζομένων.

7.-(1) Επιφυλασσομένων των περί αποζημίωσης διατάξεων του άρθρου 24, είναι απολύτως άκυρη η απόλυση, καθώς και οποιαδήποτε βλαπτική μεταβολή των συνθηκών απασχολήσεως εργαζομένου που προέβη σε καταγγελία ή διαμαρτυρία για αδίκημα που προβλέπεται στον παρόντα Νόμο ή εργαζομένου που απέκρουσε ή κατήγγειλε βία ή παρενόχληση στον χώρο εργασίας, εκτός εάν ο εργοδότης αποδείξει ότι η απόλυση ή η βλαπτική μεταβολή οφείλεται σε λόγο άσχετο προς την καταγγελία ή τη διαμαρτυρία ή την απόκρουση της βίας ή παρενόχλησης.

(2) Οι διατάξεις του εδαφίου (1) τυγχάνουν εφαρμογής αναφορικά με καταγγελία ή παράπλονο σε οποιονδήποτε χώρο εργασίας, ανεξαρτήτως του φυσικού ή νομικού προσώπου ή οργανισμού ή αρχής ή οργάνωσης, επαγγελματικής ή μη, εθνικής ή διεθνούς στην οποία απευθυνόταν η καταγγελία ή το παράπλονο και ανεξαρτήτως του τρόπου και μέσου με το οποίο έχει υποβληθεί, περιλαμβανομένης της προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου.

(3) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν κατ' αναλογία κάθε προσώπου το οποίο συνέδραμε τον εργαζόμενο, όσον αφορά την άσκηση ή την υποστήριξη της καταγγελίας ή διαμαρτυρίας, με οποιοδήποτε τρόπο, περιλαμβανομένης και της δικαστικής ή εξώδικης μαρτυρίας.

Προστασία
δεδομένων.

125(Ι) του 2018
26(Ι) του 2022.

8. Η αρμόδια αρχή και ο εργοδότης είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση της προστασίας των δεδομένων που συλλέγονται και τυγχάνουν επεξεργασίας κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων και τον περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμο.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ ΠΟΙΝΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

Βία στο χώρο
εργασίας.

9.-(1) Πρόσωπο το οποίο προβαίνει σε συμπεριφορά η οποία αποτελεί ή προκαλεί βία σε άλλο πρόσωπο στο χώρο εργασίας του, ενώ γνωρίζει ή όφειλε να γνωρίζει ότι η εν λόγω συμπεριφορά αποτελεί βία, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) ή και στις δύο αυτές ποινές, νοουμένου ότι η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου εν ισχύ Νόμου.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), πρόσωπο θεωρείται ότι όφειλε να γνωρίζει ότι η συμπεριφορά στην οποία προβαίνει προκαλεί βία, εφόσον ένα λογικό πρόσωπο υπό τις ίδιες περιστάσεις, θα θεωρούσε ότι η συμπεριφορά αυτή προκαλεί ή αποτελεί βία.

Παρενόχληση
στο χώρο
εργασίας.

10.-(1) Πρόσωπο το οποίο προβαίνει σε συμπεριφορά η οποία προκαλεί παρενόχληση σε άλλο πρόσωπο στο χώρο εργασίας του, ενώ γνωρίζει ή οφείλει να γνωρίζει ότι η εν λόγω συμπεριφορά προκαλεί παρενόχληση, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) ή και στις δύο αυτές ποινές, νοουμένου ότι η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου εν ισχύι Νόμου.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), πρόσωπο θεωρείται ότι οφείλει να γνωρίζει ότι η συμπεριφορά στην οποία προβαίνει προκαλεί παρενόχληση, εφόσον ένα λογικό πρόσωπο υπό τις ίδιες περιστάσεις, θα θεωρούσε ότι η συμπεριφορά αυτή προκαλεί παρενόχληση.

Παρεμπόδιση
καταγγελίας και
βλαπτικές
ενέργειες.

11. Πρόσωπο το οποίο-

- (α) παρεμποδίζει ή αποπειράται να παρεμποδίσει την υποβολή καταγγελίας για τα προβλεπόμενα στα άρθρα 9 και 10 αδικήματα· ή
- (β) προβαίνει σε βλαπτικές ή εκδικητικές ενέργειες σε βάρος προσώπου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7,

είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Ποινική
ευθύνη
νομικού
προσώπου.

12.-(1) Νομικό πρόσωπο έχει ευθύνη για τη διάπραξη αδικήματος που προβλέπεται στον παρόντα Νόμο, όταν αυτό διαπράττεται από πρόσωπο το οποίο ενεργεί, είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του εν λόγω νομικού προσώπου και κατέχει σε αυτό θέση η οποία βασίζεται σε εξουσία-

- (α) αντιπροσώπευσης του νομικού προσώπου· ή
- (β) λήψης αποφάσεων εκ μέρους του νομικού προσώπου· ή
- (γ) άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.

(2) Άνευ επηρεασμού των διατάξεων του εδαφίου (1), νομικό πρόσωπο δύναται να θεωρηθεί ως υπεύθυνο για τη διάπραξη αδικήματος που προβλέπεται στον παρόντα Νόμο, σε περίπτωση κατά την οποία η ελλιπής εποπτεία ή ο ελλιπής έλεγχος από καθοριζόμενο στο εδάφιο (1) πρόσωπο, έχει καταστήσει δυνατή τη διάπραξη του εν λόγω αδικήματος από πρόσωπο το οποίο ενεργεί υπό τη δικαιοδοσία του.

(3) Η προβλεπόμενη στα εδάφια (1) και (2) ευθύνη νομικού προσώπου δεν αποκλείει την ποινική δίωξη φυσικού προσώπου το οποίο ενεργεί ως αυτουργός, ηθικός αυτουργός ή συνεργός σε αδίκημα το οποίο προβλέπεται στον παρόντα Νόμο.

(4) Σε περίπτωση που νομικό πρόσωπο κριθεί ένοχο δυνάμει των διατάξεων των εδαφίων (1) και (2), υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες ευρώ (€20.000):

Νοείται ότι, πέραν της ποινικής ευθύνης για τη διάπραξη αδικήματος που προβλέπεται στον παρόντα Νόμο, το νομικό πρόσωπο υπέχει αστική ευθύνη.

ΜΕΡΟΣ IV ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Καταγγελία στον
Αρχιεπιθεωρητή
και Επιθεωρητή.

13.-(1) Πρόσωπο που θεωρεί ότι θίγεται από παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου δικαιούται προστασίας από τον Αρχιεπιθεωρητή και τους Επιθεωρητές και δύναται να υποβάλλει σε αυτούς καταγγελίες κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 16, έστω και αν η εργασιακή σχέση στο πλαίσιο της οποίας καταγγέλλεται ότι διαπράχθηκε βία ή παρενόχληση έχει λήξει.

(2) Πρόσωπο που θεωρεί ότι θίγεται από παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου, δικαιούται να υποβάλλει σχετικό παράπονο στον Επίτροπο Διοίκησης σε περίπτωση που αυτός έχει αρμοδιότητα να εξετάζει το εν λόγω παράπονο σύμφωνα με τον περί Επιτρόπου Διοίκησης Νόμο και για τον σκοπό αυτό, ο Επίτροπος Διοίκησης έχει όλες τις εξουσίες και αρμοδιότητες που προβλέπονται στον εν λόγω νόμο:

Νοείται ότι, ο Επίτροπος Διοίκησης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, ενεργεί για τη διασφάλιση της προστασίας των δεδομένων που συλλέγονται και τυγχάνουν επεξεργασίας, σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων και τον περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμο.

Διορισμός
Αρχιεπιθεωρητή
και Επιθεωρητών.

14.-(1) Ο Υπουργός διορίζει τους αναγκαίους για την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου Επιθεωρητές και άλλους λειτουργούς, και Αρχιεπιθεωρητή, ο οποίος ρυθμίζει τον τρόπο με τον οποίο οι Επιθεωρητές και οι άλλοι λειτουργοί θα εκτελούν το έργο και θα ασκούν τις εξουσίες και τα καθήκοντα που αποδίδονται σε αυτούς δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 15,16 και 17.

(2) Ο Αρχιεπιθεωρητής και οι Επιθεωρητές είναι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι και κατέχουν οργανικές θέσεις στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(3) Ο Αρχιεπιθεωρητής και οι Επιθεωρητές κατέχουν τα κατάλληλα προσόντα και επαρκή για την εκτέλεση των καθηκόντων τους εκπαίδευση, μετεκπαιδεύονται και επιμορφώνονται διαρκώς.

(4) Ο Αρχιεπιθεωρητής και οι Επιθεωρητές εφοδιάζονται με ειδικές ταυτότητες.

Αρμοδιότητες
Αρχιεπιθεωρητή
και Επιθεωρητών.

15. Οι αρμοδιότητες του Αρχιεπιθεωρητή και των Επιθεωρητών περιλαμβάνουν-

- (α) τη διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου·
- (β) την παροχή πληροφοριών, συμβουλών και υποδείξεων προς τους εργοδότες και τους εργαζομένους, σχετικά με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο τηρήσης των διατάξεων του παρόντος Νόμου·
- (γ) την αναφορά προς τον Υπουργό προβλημάτων που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου και την υποβολή προτάσεων σχετικά με μέτρα αντιμετώπισής τους.

Εξουσίες
Αρχιεπιθεωρητή
και Επιθεωρητών.

16.-(1) Ο Αρχιεπιθεωρητής και Επιθεωρητής έχει, για τους σκοπούς της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου, τις ακόλουθες εξουσίες:

- (α) Να εισέρχεται, με την επίδειξη της ταυτότητάς του, ελεύθερα και χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση, οποιαδήποτε ώρα της ημέρας ή της νύχτας, σε οποιοδήποτε χώρο εργασίας, εκτός από κατοικία:

Νοείται ότι, η είσοδος σε κατοικία είναι δυνατή, αφού εξασφαλισθεί η γραπτή συγκατάθεση του κατόχου της·

- (β) να εισέρχεται κατά τη διάρκεια της ημέρας σε οποιονδήποτε χώρο έχει εύλογους λόγους να πιστεύει ότι πρέπει να επιθεωρηθεί:

Νοείται ότι, η είσοδος σε κατοικία είναι δυνατή, αφού εξασφαλισθεί η γραπτή συγκατάθεση του κατόχου της·

- (γ) να συνοδεύεται από αστυνομικό, εάν έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι θα παρεμποδισθεί στην άσκηση των εξουσιών του ή την εκτέλεση των καθηκόντων του και η Αστυνομία έχει υποχρέωση να διαθέτει ένα ή περισσότερους αστυνομικούς για να συνοδεύουν τον Αρχιεπιθεωρητή ή Επιθεωρητή όταν αυτός το ζητήσει·

- (δ) να συνοδεύεται από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο κρίνει αναγκαίο·

- (ε) να προβαίνει σε ελέγχους, επιθεωρήσεις, έρευνες, ανακρίσεις ή εξετάσεις, όπως θεωρεί αναγκαίο, για τη διαπίστωση της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου, και ιδίως-

- (i) να απαιτεί από οποιοδήποτε πρόσωπο, το οποίο έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι δύναται να παράσχει πληροφορίες ή διευκρινίσεις σχετιζόμενες με επιθεώρηση που αφορά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου, να απαντήσει σε σχετικές ερωτήσεις, μόνο του ή στην παρουσία οποιουδήποτε άλλου προσώπου, την οποία δύναται Αρχιεπιθεωρητής ή Επιθεωρητής να απαιτήσει ή να επιτρέψει και

να απαιτεί από το πρόσωπο αυτό να υπογράψει δήλωση ότι οι απαντήσεις του είναι αληθείς·

- (ii) να απαιτεί την παρουσίαση οποιουδήποτε βιβλίου, αρχείου, πιστοποιητικού ή άλλου εγγράφου ή στοιχείου του οποίου την εξέταση θεωρεί αναγκαία για τους σκοπούς του ελέγχου της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου, να τα επιθεωρεί, να τα εξετάζει και να λαμβάνει αντίγραφα αυτών εν όλω ή εν μέρει·
- (iii) να επιβάλλει την ανάρτηση ανακοινώσεων και άλλων εγγράφων που έχουν παρασχεθεί για τον σκοπό αυτόν από την αρμόδια αρχή ή οργανώσεις των εργαζομένων·
- (iv) να απαιτεί από οποιοδήποτε πρόσωπο στο χώρο εργασίας να του παρέχει, για θέματα τα οποία είναι υπό τον έλεγχο ή την ευθύνη του προσώπου αυτού, τις διευκολύνσεις και τη βοήθεια που είναι αναγκαίες για να τον υποβοηθήσουν να ασκήσει οποιεσδήποτε από τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου·

(στ) να ζητεί τη συνδρομή οποιασδήποτε δημόσιας υπηρεσίας ή αρχής, η οποία υποχρεούται να του την παράσχει.

(2) Κατά τη διάρκεια της δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) επίσκεψής του για επιθεώρηση, ο Αρχιεπιθεωρητής και ο Επιθεωρητής που διενεργεί την επιθεώρηση ενημερώνει τον εργοδότη ή εκπρόσωπό του για την παρουσία του, εκτός εάν θεωρεί ότι αυτό θα επηρεάσει δυσμενώς την εκτέλεση των καθηκόντων του.

(3) Τις προβλεπόμενες στο εδάφιο (1) εξουσίες του Αρχιεπιθεωρητή ή Επιθεωρητή δύναται να ασκούν για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου και οι Επιθεωρητές που διορίζονται δυνάμει των διατάξεων του περί Σύστασης Υπηρεσίας Επιθεωρήσεων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου.

88(Ι) του 2020
220(Ι) του 2022
8(Ι) του 2023
83(Ι) του 2024
41(Ι) του 2025.

Ενέργειες
Αρχιεπιθεωρητή
και Επιθεωρητή
σε περίπτωση
καταγγελίας.

17.-(1) Ο Αρχιεπιθεωρητής και ο Επιθεωρητής παραλαμβάνουν καταγγελίες σχετικά με οποιαδήποτε παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου από οποιοδήποτε εργαζόμενο πρόσωπο θεωρεί ότι θίγεται από την παράβαση και αμέσως μόλις λάβει τέτοια καταγγελία, προβαίνει στις ενέργειες που προβλέπονται στα εδάφια (2) και (3), υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει προσαχθεί σε Δικαστήριο, σχετική υπόθεση.

(2) Ο Αρχιεπιθεωρητής ή ο Επιθεωρητής, ασκώντας τις εξουσίες που παρέχονται σε αυτόν δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 16 και εφαρμόζοντας τα προβλεπόμενα στο εδάφιο (2) του άρθρου 21, ερευνά με κάθε πρόσφορο τρόπο τα καταγγελλόμενα, και ιδίως καλεί το πρόσωπο κατά του οποίου γίνεται το παράπονο και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο έχει αρμοδιότητα ή ευθύνη σε σχέση με το υποβληθέν παράπονο να παράσχει πληροφορίες, διευκρινίσεις ή οποιαδήποτε στοιχεία κατέχει ή είναι υπό τον έλεγχό του, που εξυπηρετούν ή διευκολύνουν τη διερεύνηση του παραπόνου και επιχειρεί να διευθετήσει τη διαφορά:

Νοείται ότι, κάθε αναφερόμενο στο παρόν εδάφιο πρόσωπο έχει την προβλεπόμενη στο άρθρο 19 υποχρέωση για παροχή πληροφοριών.

(3) Σε περίπτωση κατά την οποία επιτευχθεί διευθέτηση της διαφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2), ο Επιθεωρητής συντάσσει πρακτικό διευθέτησης της διαφοράς, το οποίο υπογράφεται και από τα δύο (2) μέρη·

(4) Σε περίπτωση κατά την οποία δεν επιτευχθεί διευθέτηση της διαφοράς κατά τα προβλεπόμενα στο εδάφιο (2), ο Αρχιεπιθεωρητής ή ο Επιθεωρητής συντάσσει πρακτικό, στο οποίο αναγράφει όλες τις ενέργειες και τις διαπιστώσεις του, το κοινοποιεί άμεσα στα δύο (2) μέρη και το οποίο δύναται να χρησιμοποιηθεί σε διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών.

(5) Τηρουμένων των διατάξεων του Άρθρου 146 του Συντάγματος, από την ημέρα της υποβολής της προβλεπόμενης στο εδάφιο (1) καταγγελίας έως και την ημέρα που συντάχθηκε το προβλεπόμενο στο εδάφιο (4) πρακτικό, διακόπτεται η τυχόν ισχύουσα προθεσμία προσφυγής σε Δικαστήριο του προσώπου που υπέβαλε την καταγγελία και η τυχόν ισχύουσα περίοδος παραγραφής της απαίτησής του.

Υποχρεώσεις
Αρχιεπιθεωρητή
και Επιθεωρητών.

18. Ο Αρχιεπιθεωρητής και οι Επιθεωρητές-

- (α) απαγορεύεται να έχουν οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο συμφέρον από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο υπόκειται στον έλεγχο τους·
- (β) τηρούν το απόρρητο, ακόμη και μετά την αφυπηρέτησή τους, των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, καθώς και των πηγών από τις οποίες προήλθαν οι πληροφορίες ή τα στοιχεία αυτά ή οι σχετικές με τα καθήκοντά τους καταγγελίες, εκτός εάν-
 - (i) δοθεί η έγκριση του προσώπου που έχει την ευθύνη του υποστατικού ή άλλου χώρου εργασίας από το οποίο αποκτήθηκαν οι πληροφορίες ή τα στοιχεία· ή
 - (ii) ενεργούν για σκοπούς εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος Νόμου ή των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού· ή
 - (iii) ενεργούν για σκοπούς ποινικής διαδικασίας για αδίκημα που προβλέπεται στον παρόντα Νόμο ή Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού· ή
 - (iv) ενεργούν για σκοπούς έρευνας που διεξάγεται σε σχέση με την εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος Νόμου ή των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

Υποχρέωση
για παροχή
πληροφοριών.

19.-(1) Ο εργοδότης ή αντιπρόσωπός του και ο εργαζόμενος στον εργοδότη αυτόν, όταν το απαιτεί ο Αρχιεπιθεωρητής ή ο Επιθεωρητής, παρέχει σ' αυτόν κάθε πληροφορία, βιβλίο, αρχείο, πιστοποιητικό ή άλλο έγγραφο ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο έχει στην κατοχή του σχετικά με τα ρυθμιζόμενα στον παρόντα Νόμο θέματα.

(2) Ο εργοδότης, οι αντιπρόσωποί του ή οι εργαζόμενοι σ' αυτόν παρέχουν τα μέσα που απαιτούνται από τον Αρχιεπιθεωρητή ή τον Επιθεωρητή, τα οποία είναι απαραίτητα για την είσοδο, επιθεώρηση, εξέταση, έρευνα, ή άλλη άσκηση εξουσίας δυνάμει του παρόντος Νόμου.

Αδικήματα και
ποινές για
παρεμπόδιση του
Αρχιεπιθεωρητή ή
Επιθεωρητή κατά
την άσκηση των
εξουσιών τους.

20.-(1) Πρόσωπο το οποίο εκ προθέσεως-

- (α) εμποδίζει Αρχιεπιθεωρητή ή Επιθεωρητή, κατά την άσκηση εξουσίας που παρέχεται σε αυτόν δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου·
- (β) αρνείται να απαντήσει ή απαντά ψευδώς σε έρευνα, για την οποία παρέχεται εξουσία δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου·
- (γ) παραλείπει να παρουσιάσει οποιοδήποτε αρχείο, πιστοποιητικό, βιβλίο, ή άλλο έγγραφο ή στοιχείο που απαιτείται να παρουσιάσει δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου·
- (δ) αφαιρεί οποιοδήποτε έντυπο αναρτημένο δυνάμει των διατάξεων του Νόμου αυτού ή κατ' εντολή του Αρχιεπιθεωρητή ή του Επιθεωρητή, ή προκαλεί σε τέτοιο έντυπο οποιαδήποτε βλάβη ή αλλοίωση·
- (ε) παρεμποδίζει ή αποπειράται να παρεμποδίσει οποιοδήποτε πρόσωπο από το να παρουσιαστεί ενώπιον οποιουδήποτε Αρχιεπιθεωρητή ή Επιθεωρητή ή να εξεταστεί από αυτόν,

είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις έξι χιλιάδες ευρώ (€6.000) ή και στις δύο αυτές ποινές, εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου εν ισχύ Νόμου.

(2) Σε περίπτωση που προβλεπόμενο στο εδάφιο (1) αδίκημα διαπράττεται από νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, ένοχοι είναι ο διευθύνων σύμβουλος, πρόεδρος, διευθυντής, γραμματέας ή άλλος παρόμοιος αξιωματούχος του νομικού προσώπου ή οργανισμού εφόσον αποδειχθεί ότι το αδίκημα έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση, σύμπραξη ή ανοχή του, ο οποίος υπόκειται στις

προβλεπόμενες στο εδάφιο (1) ποινές και το νομικό πρόσωπο ή ο οργανισμός υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000), εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου εν ισχύ Νόμου.

(3) Σε περίπτωση που πρόσωπο διαπράττει προβλεπόμενο στο εδάφιο (1) αδίκημα από βαριά αμέλεια, υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000), εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου εν ισχύ Νόμου:

Νοείται ότι, σε περίπτωση κατά την οποία το εν λόγω αδίκημα διαπράττεται από νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, ένοχοι είναι ο διευθύνων σύμβουλος, πρόεδρος, διευθυντής, γραμματέας ή άλλος παρόμοιος αξιωματούχος του νομικού προσώπου ή οργανισμού εφόσον αποδειχθεί ότι το αδίκημα έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση, σύμπραξη ή ανοχή του, ο οποίος τιμωρείται με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000), καθώς και το νομικό πρόσωπο ή ο οργανισμός, που τιμωρείται επίσης με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000).

Δικαστική
προστασία
και βάρος
απόδειξης.

21.-(1) Πρόσωπο που θεωρεί ότι θίγεται από παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου δύναται να διεκδικεί τα δικαιώματά του ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου, ακόμα και εάν η σχέση στο πλαίσιο της οποίας εικάζεται ότι διαπράχθηκε η παράβαση έχει λήξει και να χρησιμοποιεί κάθε πρόσφορο μέσο για την στοιχειοθέτηση της παράβασης και της πάσης φύσεως ζημιά ή βλάβη που υπέστη λόγω αυτής.

(2) Σε κάθε δικαστική διαδικασία, εκτός από ποινική, εάν ο διάδικος που ισχυρίζεται ότι θίγεται από παράβαση διατάξεων του παρόντος Νόμου, στοιχειοθετεί πραγματικά περιστατικά από τα οποία πιθανολογείται η παράβαση, το Δικαστήριο υποχρεώνει τον αντίδικό του να αποδείξει ότι δεν υπήρξε καμία παράβαση διάταξης του παρόντος Νόμου.

(3) Η βία ή παρενόχληση στο χώρο εργασίας αποτελεί εργατική διαφορά δυνάμενη να εκδικαστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24.

(4) Τα δικαιώματα και τα μέσα έννομης προστασίας που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο δεν μπορούν να αρθούν ή να περιοριστούν από συμφωνία, πολιτική, τύπο ή όρο απασχόλησης, περιλαμβανομένης συμφωνίας για διαιτησία πριν από την έγερση διαφοράς.

Εκπροσώπηση
από οργανώσεις.

22. Ενώσεις προσώπων, οργανώσεις εργαζομένων ή άλλες οργανώσεις ή νομικά πρόσωπα, τα οποία έχουν ως καταστατικό σκοπό, μεταξύ άλλων, την εξάλειψη των διακρίσεων ή/και την προώθηση της ισότητας ανδρών και γυναικών, δύναται, με την έγκριση προσώπου που νομιμοποιείται με βάση τον παρόντα Νόμο, να ασκούν είτε εξ ονόματος του προσώπου αυτού, είτε προς υποστήριξή του, τα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 21 και 13 και, σε τέτοια περίπτωση, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 21 αναφορικά με το βάρος απόδειξης.

Ποινική ευθύνη
για ψευδείς
καταγγελίες.

23. Πρόσωπο το οποίο εν γνώσει του προβαίνει σε ψευδή καταγγελία για αδίκημα βίας ή παρενόχλησης στον χώρο εργασίας είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Αρμόδια
Δικαστήρια και
κυρώσεις.

24.-(1) Επιφυλασσομένης της αποκλειστικής δικαιοδοσίας του Διοικητικού Δικαστηρίου δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 146 του Συντάγματος και της αρμοδιότητας Δικαστηρίου που ασκεί ποινική δικαιοδοσία για εκδίκαση αδικήματος βίας ή παρενόχλησης, και εφόσον ο παρών Νόμος δεν προβλέπει διαφορετικά, αρμοδιότητα για την εκδίκαση των εργατικών διαφορών και των λοιπών διαφορών ιδιωτικού δικαίου που αναφέρονται εξ αφορμής της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου έχει το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών.

(2) Σε περίπτωση αγωγής ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 6 του Άρθρου 146 του Συντάγματος και υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαιώματος σε δίκαιη και εύλογη αποζημίωση, το αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο επιδικάζει στο δικαιούχο το μεγαλύτερο από τα ακόλουθα δύο (2) ποσά:

- (α) Την επιδικαστέα, δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 6 του Άρθρου 146 του Συντάγματος, δίκαιη και εύλογη αποζημίωση· ή
- (β) ολόκληρη τη θετική ζημιά περιλαμβανομένων των αποδοχών υπερημερίας και χρηματική ικανοποίηση για τυχόν ηθική ή σωματική βλάβη του ενάγοντος, που προκλήθηκαν από την απόφαση, πράξη ή παράλειψη η οποία κηρύχθηκε άκυρη, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του Άρθρου 146 του Συντάγματος:

Νοείται ότι, σε κάθε περίπτωση, στο επιδικαζόμενο πιο πάνω ποσό, προστίθεται νόμιμος τόκος από την ημερομηνία που επήλθε η ανωτέρω ζημιά ή/και βλάβη έως και την ημερομηνία πλήρους καταβολής της αποζημιώσεως.

(3) Το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών επιδικάζει δίκαιη και εύλογη αποζημίωση, η οποία καλύπτει τουλάχιστον ολόκληρη τη θετική ζημιά ή/και βλάβη, περιλαμβανομένων των αποδοχών υπερημερίας και περιλαμβάνει και χρηματική ικανοποίηση για τυχόν ηθική ή σωματική βλάβη του αιτητή, που προκλήθηκε από τον παραβάτη:

Νοείται ότι, σε κάθε περίπτωση, στο επιδικαζόμενο πιο πάνω ποσό, προστίθεται και νόμιμος τόκος από την ημερομηνία της παραβάσεως έως την ημερομηνία πλήρους καταβολής της αποζημιώσεως.

(4) Σε περίπτωση απόλυσης κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου, το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών, εκτός από την επιδίκαση της κατά το εδάφιο (3) αποζημιώσεως, και χωρίς να εξετάσει την καλή ή κακή πίστη του εργοδότη, διατάζει την επαναπρόσληψη του εργαζόμενου και υποχρεώνει τον εργοδότη να αποδέχεται τις υπηρεσίες του, εφόσον ο εργαζόμενος το έχει ζητήσει ως θεραπεία:

Νοείται ότι, σε περίπτωση επαναπρόσληψης ο εργαζόμενος, εφόσον έχει επιδικαστεί σ' αυτόν η κατά το εδάφιο (3) αποζημίωση, δεν δικαιούται σε αναδρομική καταβολή μισθών ή άλλων ωφελημάτων, το χρονικό όμως διάστημα της απολύσεως θεωρείται ως υπηρεσία για όλους τους άλλους σκοπούς.

(5) Ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται στα εδάφια (3) και (4), το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, εκδίδει διάταγμα δεσμευτικής αναγνώρισεως των δικαιωμάτων του αιτητή σε σχέση με την καταγγελλόμενη παράβαση.

(6) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 6 του περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμου, η οποία εφαρμόζεται σε περίπτωση απόλυσης που έγινε κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου, κατά την εκδίκαση από το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών των προβλεπόμενων στο εδάφιο (1) διαφορών, εφαρμόζονται και οι διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 21 σε σχέση με την αντιστροφή του βάρους αποδείξεως.

ΜΕΡΟΣ V ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Έκδοση
Κανονισμών.

25. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου, να εκδίδει Κανονισμούς που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 5033, 11.4.2025

Ν. 43(Ι)/2025

Ο περί Διοικητικής Συνεργασίας στον Τομέα της Φορολογίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 43(Ι) του 2025

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 2012 ΕΩΣ 2023

Προοίμιο.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 104,
25.3.2021,
σ. 1.

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2021/514 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 2021 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας»,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.
205(Ι) του 2012
162(Ι) του 2014
95(Ι) του 2015
60(Ι) του 2016
98(Ι) του 2017
33(Ι) του 2018
119(Ι) του 2018
41(Ι) του 2021
105(Ι) του 2023.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διοικητικής Συνεργασίας στον Τομέα της Φορολογίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Διοικητικής Συνεργασίας στον Τομέα της Φορολογίας Νόμους του 2012 έως 2023 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Διοικητικής Συνεργασίας στον Τομέα της Φορολογίας Νόμοι του 2012 έως 2025.

Τροποποίηση
του άρθρου 2
του βασικού
νόμου.

2. Το άρθρο 2 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση στον ορισμό του όρου «παραβίαση δεδομένων» της φράσης «περιλαμβανομένων της διαβίβασης, αποθήκευσης ή άλλου είδους επεξεργασίας» (πέμπτη και έκτη γραμμή), με τη φράση «όπως μεταξύ άλλων διαβίβαση, αποθήκευση ή άλλου είδους επεξεργασία».

Τροποποίηση
του άρθρου 10Α
του βασικού
νόμου.

3. Το άρθρο 10Α του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση στο τέλος της επιφύλαξης του εδαφίου (1) του σημείου της τελείας με το σημείο της άνω και κάτω τελείας και την προσθήκη, αμέσως μετά, της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

«Νοείται περαιτέρω ότι, αίτημα για διενέργεια κοινού ελέγχου δύναται να υποβάλει και η αρμόδια αρχή στη Δημοκρατία.»

(β) με την τροποποίηση του εδαφίου (2) ως ακολούθως:

(i) Με την αντικατάσταση στην παράγραφο (α) της φράσης «, σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις διαδικαστικές απαιτήσεις της αρμόδιας αρχής της Δημοκρατίας και σύμφωνα με τη νομοθεσία της Δημοκρατίας» (τρίτη έως πέμπτη γραμμή), με τη φράση «και σύμφωνα με τη νομοθεσία και τις διαδικαστικές απαιτήσεις της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους στο οποίο απευθύνεται το αίτημα και σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγονται οι δραστηριότητες του κοινού ελέγχου» και

(ii) με την αντικατάσταση της παραγράφου (β) με την ακόλουθη νέα παράγραφο:

«(β) Στο κάθε κράτος μέλος στο οποίο διεξάγονται οι δραστηριότητες κοινού ελέγχου, η αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μέλους διορίζει εκπρόσωπο, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εποπτεία και τον συντονισμό του κοινού ελέγχου στο εν λόγω κράτος μέλος.» και

(γ) με την τροποποίηση του εδαφίου (3) ως ακολούθως:

(i) Με την αντικατάσταση στην παράγραφο (α) της φράσης «κοινού ελέγχου που πραγματοποιούνται στη Δημοκρατία, καθορίζονται σύμφωνα με τη νομοθεσία της

Δημοκρατίας» (τρίτη και τέταρτη γραμμή), με τη φράση «που εκτελούνται σε διαφορετικό κράτος μέλος, καθορίζονται σύμφωνα με τους νόμους του κράτους μέλους στο οποίο διεξάγονται οι εν λόγω δραστηριότητες κοινού ελέγχου» και

- (ii) με την αντικατάσταση στην παράγραφο (β) της φράσης «ενόσω τηρούν τη νομοθεσία της Δημοκρατίας στην οποία» (πρώτη και δεύτερη γραμμή), με τη φράση «ενόσω τηρούν τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο».

Τροποποίηση του
Παραρτήματος V
του βασικού
νόμου.

4. Το Παράρτημα V του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με την τροποποίηση της παραγράφου Α του Τμήματος I ως ακολούθως:
 - (i) Με την αντικατάσταση στο σημείο (β), της υποπαραγράφου 2 των λέξεων «στη Δημοκρατία» (δεύτερη γραμμή), με τη φράση «σε κράτος μέλος».
 - (ii) με την αντικατάσταση στην υποπαραγραφο 6 των λέξεων «της Δημοκρατίας» (τρίτη γραμμή), με τις λέξεις «κράτους μέλους» και
 - (iii) με την αντικατάσταση στην υποπαραγραφο 7 των λέξεων «της Δημοκρατίας» (δεύτερη γραμμή), με τις λέξεις «κράτους μέλους» και
- (β) με τη διαγραφή στην υποπαραγραφο 1 της παραγράφου Β της φράσης «, εξαιρουμένης της Δημοκρατίας,» (δεύτερη γραμμή) και της φράσης «εκτός της Δημοκρατίας» (τρίτη γραμμή) και
- (γ) με την τροποποίηση της υποπαραγράφου 1 της παραγράφου Δ του Τμήματος II ως ακολούθως:
 - (i) Με την αντικατάσταση στην πρώτη επιφύλαξη της φράσης «κάτοικο του κράτους μέλους αυτού» (τρίτη γραμμή), με τη φράση «επίσης κάτοικο αντίστοιχου κράτους μέλους όπως αυτό δηλώνεται από τον Πωλητή» και
 - (ii) με την προσθήκη στη δεύτερη επιφύλαξη αμέσως μετά τη φράση «θεωρεί τον Πωλητή» (τέταρτη γραμμή), της λέξης «επίσης».

Έναρξη της
ισχύος του
παρόντος
Νόμου.

5. Η ισχύς του παρόντος Νόμου λογίζεται ότι άρχισε την 3^η Νοεμβρίου 2023.

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 5033, 11.4.2025

Ν. 44(Ι)/2025

Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2025 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 44(Ι) του 2025

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΝΟΜΟ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2025 και θα διαβάζεται μαζί με τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο (που στο εξής θα αναφέρεται ως «ο βασικός νόμος»).

Κεφ. 96.

14 του 1959
67 του 1963
6 του 1964
65 του 1964
12 του 1969
38 του 1969
13 του 1974
28 του 1974
24 του 1978
25 του 1979
80 του 1982
15 του 1983
9 του 1986
115 του 1986
199 του 1986
53 του 1987
87 του 1987
316 του 1987
108 του 1988
243 του 1988
122 του 1990
97(Ι) του 1992
45(Ι) του 1994
14(Ι) του 1996
52(Ι) του 1996
37(Ι) του 1997
72(Ι) του 1997
71(Ι) του 1998
35(Ι) του 1999
61(Ι) του 1999
81(Ι) του 1999
57(Ι) του 2000
66(Ι) του 2000
73(Ι) του 2000
126(Ι) του 2000
157(Ι) του 2000
26(Ι) του 2002
33(Ι) του 2002
202(Ι) του 2002
101(Ι) του 2006
21(Ι) του 2008
32(Ι) του 2008
47(Ι) του 2011
77(Ι) του 2011
131(Ι) του 2011
152(Ι) του 2011
34(Ι) του 2012
149(Ι) του 2012
66(Ι) του 2013
40(Ι) του 2015
19(Ι) του 2016
111(Ι) του 2017
143(Ι) του 2017
143(Ι) του 2018
17(Ι) του 2019

53(Ι) του 2021
 132(Ι) του 2022
 60(Ι) του 2023
 89(Ι) του 2024
 113(Ι) του 2024
 145(Ι) του 2024
 3(Ι) του 2025.

Τροποποίηση
 του άρθρου 25
 του βασικού
 νόμου.

2. Το άρθρο 25 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση, στο τέλος της δεύτερης επιφύλαξης, του σημείου της τελείας με το σημείο της άνω και κάτω τελείας και την προσθήκη, αμέσως μετά, της ακόλουθης νέας επιφύλαξης:

«Νοείται έτι περαιτέρω ότι, οικοδομές, και αντιστοίχως οι ιδιοκτήτες τους, που εντάσσονται στο σχέδιο “ΕΝΟΙΚΙΟ ΕΝΑΝΤΙ ΔΟΣΗΣ”, το οποίο εφαρμόζεται υπό την εποπτεία της Κυβέρνησης, εξαιρούνται από την εφαρμογή των διατάξεων των εδαφίων (1) και (2) του άρθρου 10, καθ’ όλη τη χρονική περίοδο κατά την οποία οι οικοδομές αυτές είναι ενταγμένες στο ως άνω σχέδιο.».

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 5033, 11.4.2025

Ν. 45(Ι)/2025

Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 45(Ι) του 2025

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΔΙΑΚΑΤΟΧΗ, ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ)
ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 1960 ΕΩΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 2024

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

Κεφ. 224.

3 του 1960
78 του 1965
10 του 1966
75 του 1968
51 του 1971
2 του 1978
16 του 1980
23 του 1982
68 του 1984
82 του 1984
86 του 1985
189 του 1986
12 του 1987
74 του 1988
117 του 1988
43 του 1990
65 του 1990
30(Ι) του 1992
90(Ι) του 1992
6(Ι) του 1993
58(Ι) του 1994
40(Ι) του 1996
31(Ι) του 1998
144(Ι) του 1999
123(Ι) του 2001
57(Ι) του 2005
5(Ι) του 2006
55(Ι) του 2006
136(Ι) του 2006
120(Ι) του 2007
121(Ι) του 2007
150(Ι) του 2007
165(Ι) του 2007
27(Ι) του 2010
61(Ι) του 2010
82(Ι) του 2010
83(Ι) του 2010
48(Ι) του 2011
45(Ι) του 2012
155(Ι) του 2013
110(Ι) του 2014
178(Ι) του 2014
180(Ι) του 2014
41(Ι) του 2015
48(Ι) του 2015
54(Ι) του 2015
15(Ι) του 2016
66(Ι) του 2016
67(Ι) του 2016
32(Ι) του 2017
138(Ι) του 2017
139(Ι) του 2017
71(Ι) του 2018
78(Ι) του 2018
79(Ι) του 2018

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2025 και θα διαβάζεται μαζί με τον περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμο (που στο εξής θα αναφέρεται ως «ο βασικός νόμος»).

42(I) του 2019
 43(I) του 2019
 145(I) του 2019
 54(I) του 2021
 130(I) του 2022
 131(I) του 2022
 107(I) του 2023
 124(I) του 2024
 150(I) του 2024.

Τροποποίηση
 του άρθρου 18
 του βασικού
 νόμου.

2. Το άρθρο 18 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση της τελείας στο τέλος του εδαφίου (3) με διπλή τελεία και την προσθήκη αμέσως μετά των ακόλουθων επιφυλάξεων:

46(I) του 2005
 141(I) του 2005
 155(I) του 2011
 170(I) του 2013
 179(I) του 2022
 6(I) του 2023.

«Νοείται ότι, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει την αποξένωση ακίνητης ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας ή ακίνητης ιδιοκτησίας που περιήλθε στη Δημοκρατία δυνάμει των διατάξεων οποιουδήποτε νόμου για σκοπούς στέγασης ή αυτοστέγασης προσώπων, συνεπεία της τουρκικής εισβολής, οι οποίοι θεωρούνται δικαιούχοι με βάση τις διατάξεις του περί Παροχής Στεγαστικής Βοήθειας σε Εκτοπισθέντες, Παθόντες και άλλα Πρόσωπα Νόμου, παρά το ότι η κρατική γη στην οποία έχουν ανεγερθεί οι οικιστικές μονάδες δεν έχουν χαρακτηριστεί ως Κυβερνητικοί Οικισμοί ή Συνοικισμοί Αυτοστέγασης:

Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου προσώπου ο οποίος ανήγειρε κατοικία σε γη ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας την οποία κατείχε κατά την ημερομηνία του θανάτου του, η οικιστική αυτή μονάδα αποτελεί αντικείμενο κληρονομικής διαδοχής.».